

EUROOPAN TALOUS- JA RAHALIITON VIIMEISTELY

Komission panos EU-johtajien asialistaan

#FutureofEurope #EURoad2Sibiu

VAKAUTUSJÄRJESTELY

”Kun kansallisella talousarviolla ei pystytty vastaamaan häiriöihin finanssi- tai valtionvelkamarkkinoilla, kaikki kärsivät. Veronmaksajat joutuivat maksamaan kovan hinnan, kun pankit tarvitsivat hätäapua eivätkä valtiot saaneet enää rahoitusta.”

Euroopan komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker, Bryssel, 13. lokakuuta 2016

Euroopan komission tiedonannossa esitetään visio siitä, miten tiettyjä rahoitukseen liittyviä toimintoja, jotka ovat olennaisia euroalueelle ja koko EU:lle, voidaan kehittää EU:n rahoituksen puitteissa nyt ja tulevaisuudessa.

Komissio esittää tässä tiedonannossa eräitä vakautusjärjestelyn käyttöönottoon liittyviä keskeisiä piirteitä. Vakautusjärjestelyllä on tarkoitus varmistaa investointien säilyminen tilanteessa, jossa talouteen kohdistuu laajoja epäsymmetrisiä häiriöitä. Euroopan tasolla toimivan vakautusjärjestelyn avulla voitaisiin saada nopeasti käyttöön resursseja sellaisiin **laajoihin epäsymmetrisiin häiriöihin** puuttumista varten, joita ei voida hoitaa pelkästään kansallisella tasolla.

Vakautusjärjestely on tarkoitettu euroalueelle, ja se on avoin kaikille, jotka haluavat osallistua siihen.

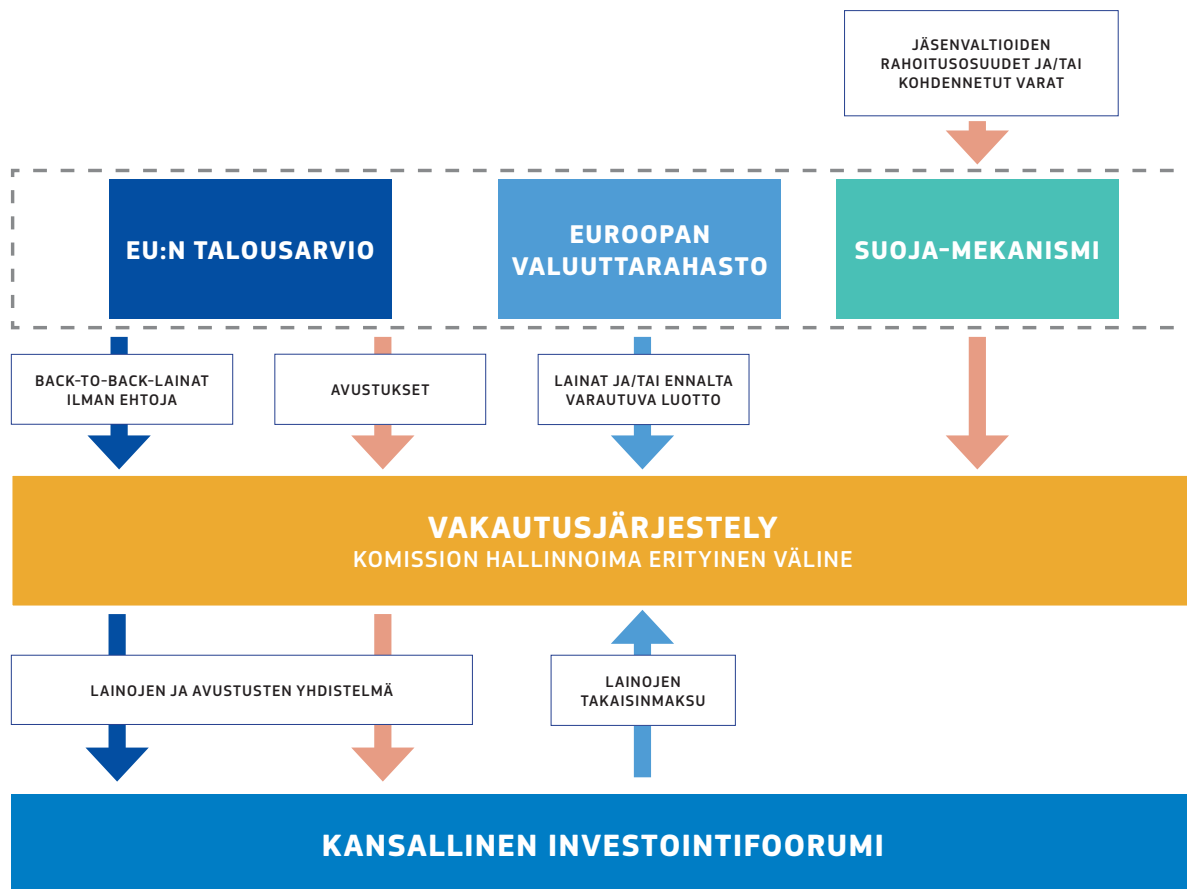
Investointien suojaaminen laajoilta epäsymmetrisiltä häiriöiltä

Komissio ehdottaa vuoden 2020 jälkeiseksi rahoituskaudeksi vakautusjärjestelyä, jolla voidaan tukea investointien tason säilymistä jäsenvaltioissa ja jota voidaan ajan mittaan kehittää edelleen. Komissio hallinnoisi tällaista välinettä, jonka avulla voitaisiin tehokkaasti kerätä rahoitusta Euroopan tasolla eri lähteistä.

Väline perustuisi samaan periaatteeseen kuin **eurooppalainen investointiturvajärjestelmä**, ja sen tarkoituksena olisi tukea selkeästi määritettyjä painopisteitä ja sellaisia hankkeita ja toimintoja, joita on jo suunniteltu kansallisella tasolla.

Jäsenvaltiot, joiden talouteen kohdistuu laajoja epäsymmetrisiä häiriöitä, voisivat saada vakautusjärjestelystä automaattisesti tukea tiukkojen hyväksyttävyyssuhteiden täytyessä ja käynnistysmekanismin mukaisesti. **Tuki muodostuisi sekä lainoista että talousarviosta myönnettävästä tuesta**, jota myönnetään kolmesta lähteestä:

1. EU:n talousarviosta ja Euroopan valuuttarahastosta voitaisiin myöntää lainoja, joilla olisi takaus EU:n talousarviosta. Tukea saanut jäsenvaltio maksaisi lainat takaisin vakautusjärjestelyyn.
2. Tällaisille jäsenvaltioille voitaisiin myöntää rajoitettu määrä tukea avustuksena EU:n talousarvioon vuosittain budjetoitavista varoista.
3. Vakautusjärjestelystä myönnettävää avustustukea voitaisiin myöhemmin täydentää suojamekanismilla, joka perustuisi jäsenvaltioiden vapaaehtoisin rahoitusosuuksiin.

Vakautusjärjestelyn keskeiset piirteet

- ▶ **Erillinen nykyisistä EU:n rahoitusvälineistä ja niitä täydentävä.** Järjestelyn olisi täytettävä aukko, joka nykyään on olemassa yhtäältä EU:n talousarviosta rahoitettavien työllisyyttä, kasvua ja investointeja tukevien rahoitusvälineiden ja toisaalta Euroopan valuuttarahastosta äärimmäisissä tapauksissa myönnettävän rahoitusavun välillä.
- ▶ **Edistää rahoitusvakautta.** Järjestelyn olisi vähennettävä riskiä siitä, että edunsaajajäsenvaltio tarvitsisi lopulta apua Euroopan valuuttarahastosta.
- ▶ **Taloudellisesti mielekäs tilanteen ollessa vakaa.** Järjestelyn olisi oltava riittävän suuri, jotta sillä voidaan saada aikaan todellista vakautta jäsenvaltion tasolla.
- ▶ **Oikea-aikainen ja tuloksellinen.** Se olisi voitava aktivoida automaattisesti ja nopeasti ennalta määritettyjen parametrien perusteella.
- ▶ **Edistää vastuullista finanssipolitiikkaa ja minimoi moraalikadon.** Vakautusjärjestelyn aktivointi tapahtuisi vakaaan makrotaloustaloustalouteen perustuvien tiukkojen, ennalta määriteltyjen hyväksyttävyyssuhteiden nojalla. Järjestelystä voisivat saada tukea ainoastaan sellaiset jäsenvaltiot, jotka ovat suuria epäsymmetrisiä häiriöitä edeltävänä aikana noudattaneet EU:n talouden valvontakehystä.

Täydentää kansallisia häiriöiden vaimentajia

Kansalliset talousarviot ovat myös jatkossa tärkein finanssipoliittinen väline, jonka avulla jäsenvaltiot sopeutuvat taloudellisten olosuhteiden muutoksiin. Euroopan tasolla toimiva vakautusjärjestely ainoastaan täydentäisi jäsenvaltioiden kansallisten talousarvioiden vakauttavaa roolia.

Tästä syystä jäsenvaltioiden on jatkettava asianmukaisten finanssipoliittisten puskureiden luomista etenkin hyvinä aikoina, kuten vakaus- ja kasvusopimuksessa edellytetään. EU:n vakautusjärjestelyn olisi tarkoitus käynnistyä ainoastaan, jos nämä puskurit ja vakauttajat eivät riitä vaimentamaan laajojen epäsymmetristen häiriöiden vaikutuksia.

Täydentäviä ideoita

Komissio esitti **talous- ja rahaliiton syventämistä koskevassa pohdinta-asiakirjassa** kolme vaihtoehtoa.

- ▶ **Eurooppalainen investointiturvajärjestelmä**, joka suojaisi taantumassa investointeja tukemalla jäsenvaltioiden tasolla tarkasti määritettyjä painopisteitä ja jo suunniteltuja hankkeita tai toimia, kuten infrastruktuurihankkeita tai osaamisen kehittämistä.
- ▶ **Eurooppalainen työttömyysvakuutusjärjestelmä** voisi toimia ”jälleenvakuutusrahastona” jäsenvaltioiden työttömyysvakuutusjärjestelmille.
- ▶ **Pahan päivän rahasto**, johon jäsenvaltiot kerryttäisivät varoja säännöllisesti ja josta myönnettäisiin tukea ennalta määriteltyjen kriteerien perusteella.

Komissio korostaa, että kullakin vaihtoehdolla on omat ansionsa, ja niitä voidaan ajan mittaan myös yhdistellä.

Komissio pitää myös tärkeänä, että pohditaan EU:n nykyisten talousarviovälineiden merkitystä tulevaisuudessa. Tällaisia ovat muun muassa nuorisotyöllisyysaloite, EU:n solidaarisuusrahasto ja Euroopan globalisaattiorahasto.

Talouden vakauttamista voitaisiin tulevaisuudessa tukea jossain määrin myös nykyaikaistamalla EU:n talousarvion omien varojen järjestelmää.

Lisäksi voitaisiin väliaikaisesti lisätä Euroopan rakenne- ja investointirahastoista myönnettävää EU:n yhteisrahoitusosuutta ja/tai mukauttaa siitä myönnettävää ennakkorahoitusta.

Seuraavat vaiheet

